

INGMAR HEYTZE

1. Ik denk dat er nog wel stromingen aanwijsbaar zijn, maar dat er wellicht minder interesse voor bestaat om ze aan wijzen, omdat er nauwelijks nog letterkunde lijkt te bestaan en de meeste dichters – terecht – van mening zijn dat ze niet zelf aan dat betrekkelijk loze karwei moeten beginnen.
2. Dat moeten anderen maar doen, al mogen ze het ook gerust laten. Diep in mijn hart heb ik liefst zo min mogelijk met ‘het huidige poëzielandschap’ te maken.
3. Zeker, vooral Engelsen en Amerikanen. In elke bundel die ik sinds 1997 publiceerde staan wel een paar vrije vertalingen van dichters als Mark Strand, Mark Haddon, Frank O’Hara, Philip Larkin, John Burnside, Simon Armitage, Cecilia Woloch, Billy Collins e.a. Het verhalende, figuratieve (niet anekdotische) van veel van zulke dichters spreekt me aan, al heeft het soms ook vermoeiende kanten.
En jawel, er is wel invloed van buiten, maar misschien niet genoeg – hoewel ik de indruk heb dat de jongste generaties veel meer invloeden aanwenden uit de hele wereld, en niet alleen uit de poëzie. Dat lijkt me zeer toe te juichen.
4. God mag het weten. Waarschijnlijk zelfs die niet.
5. Zoals gebruikelijk blijkt alles anders op het moment dat je verklaart dat het hetzelfde is – en omgekeerd. Maar het is de voertaal die de Nederlandstalige poëzie tot één geheel maakt, waar op de wereld die poëzie ook geschreven is.
6. Dat is altijd mogelijk, meer dan wenselijk en hoe dan ook onvermijdelijk.
7. Het enige eerlijke engagement van dichters komt erop neer dat poëzie, hoe dan ook, niets *moet*, en zeker niet iets anders vertegenwoordigen dan het wonder dat er zoiets als poëzie bestaat. Maar omdat poëzie dus alles *má*g, volgt het vertegenwoordigen van alles wat voorstelbaar is vanzelf.
8. Dat is nooit anders geweest. Het zou eerder een verklaring behoeven als dat opeens *wél* anders was. Poëziekritiek in papieren media is inmiddels bijna non-existent en de kwaliteit van poëziekritiek op internet is gemiddeld abominabel. Maar dat gemiddelde kent gelukkig ook prachtige uitschieters naar boven.
9. Optreden is voor mij de basis. Dat is altijd zo geweest. Het houdt me van de straat, uit het armenhuis, het zet me aan het werk. Ik betwijfel of ik ooit nog een gedicht zou schrijven, laat staan publiceren als ik wist dat ik nooit meer zou optreden. Wat niet wegneemt dat ik papier en/of beeldscherm nog steeds beschouw als de onmisbare basis van al dat geperform. Verder werk ik veel in opdracht. Daar moet je niet elke dichter mee opzadelen, maar ik kan dat toevallig goed en ik heb er doorgaans ook veel plezier in.
10. Het is precies omgekeerd: de poëzie verrijkt al die genres. Poëzie is de kern, alle jongere vormen waarin ze aan de man (v/m/x) wordt gebracht zijn caleidoscopisch opkomend en weer verdwijnend - hiphop uitgezonderd, dat is een universum op zichzelf waarin poëzie vaak te gast is (en omgekeerd).

11. Frank Koenegracht, voor mezelf. Voor de poëzie in het algemeen acht elke dichter zichzelf waarschijnlijk de belangrijkste.